Algemene Financiële Beschouwingen MPB 2024-2027

“Het CDA Geldrop-Mierlo staat voor een sterk en vitaal Geldrop-Mierlo”

Algemene beschouwing CDA Geldrop-Mierlo Begroting 2024-2027

Voorzitter,

Om te beginnen willen wij als CDA fractie dank uitspreken en onze complimenten geven aan het college en ambtenaren voor het werk aan deze begroting. De tweede begroting van een nieuwe bestuursperiode.

De begroting volgt uit de Kadernota en is opgebouwd als een uitvoeringsagenda van de strategie, die weer gebaseerd is op de door onze raad vastgestelde visie. Bij de Kadernota hebben we al een beleidsmatige behandeling doorlopen. Nu houden we de financiële behandeling.

Het college heeft conform het doelstellingenakkoord méér gewerkt vanuit inhoud, beleid en capaciteit. Daaruit volgen de euro’s. Wij zijn als CDA blij met deze werkwijze, die ons de mogelijkheid geeft om veel meer te sturen vanuit de voortgang op de door ons allen geformuleerde doelstellingen. We zien deze doelstellingen nadrukkelijk terugkomen met een duidelijke en meetbare agenda, werkend vanuit komend jaar met een stip op de horizon in 2027. Daarnaast hopen we en verwachten we dat er meer integraal wordt gewerkt tussen verschillende afdelingen in het gemeentehuis.

Inhoudelijk pakken wij als CDA graag terug op onze vijf hoofdthema’s die we bij de Kadernota naar voren hebben gebracht, namelijk:

1. Het op orde brengen van de financiën en onze reserves
2. Het behoud van het sociale gezicht van onze gemeente (zorg, armoedebeleid, ondersteuning van verenigingen & inclusieve samenleving)
3. Volkshuisvesting (bouwen en wonen)
4. Duurzaamheid & leefbaarheid in wijken en buurten; en
5. Dienstverlening vanuit de gemeente

Thema 1:
Financiën

Als we kijken naar de financiële begroting dan zien we een begroting met in 2024 een beperkt overschot. Ons weerstandsvermogen en de solvabiliteit zijn en blijven de komende jaren op orde. Een grote wens van ons als CDA wordt daarmee vervuld, want wij streven naar een gedegen beleid met een meerjarig sluitende begroting. En naast dit alles is er ook ruimte voor nieuw beleid. Daar wordt ook in deze begroting budget voor gevraagd. Op hoofdlijnen kunnen we ons daar vooralsnog in vinden, omdat het voortvloeit uit onze eigen ambities. Wel zullen we enkele verdiepende vragen stellen over o.a. de opgevoerde ‘visiekosten overkoepelende beleidsvorming’ (waarvan wij vermoeden dat het geen nieuw beleid is), de heroverweging rondom de reserve onderwijshuisvesting, de gevraagde formatie uitbreiding en een aantal inhoudelijke onderwerpen.

Als CDA willen we voldoende financiële ruimte houden om flexibel te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Inwoners die hulp nodig hebben, moeten die hulp kunnen krijgen. En dat geldt ook voor verenigingen en ondernemers. Als CDA vinden we het belangrijk dat we klaar staan voor al deze groepen. Daarom vinden we het goed dat we als

gemeente inzetten op het vergroten van de bekendheid van voorzieningen voor minima (of gezinnen die het moeilijk hebben).

Op basis van de septembercirculaire blijkt dat we van de rijksoverheid extra gelden kunnen verwachten. Wij zijn hier uiteraard blij mee, omdat dit ruimte geeft voor de hiervoor genoemde flexibiliteit en een buffer vormt voor tegenvallers.

Thema 2:
Het behoud van het sociale gezicht van onze gemeente (zorg, armoedebeleid, ondersteuning van verenigingen & inclusieve samenleving)

We zijn er trots op dat we in een gemeente wonen met een zeer sociaal gezicht, met goede zorg, en regelingen en ondersteuning voor minima, al dan niet met hulp van partners zoals Voedselbank en Leergeld. We hebben goede voorzieningen, cultureel aanbod in zowel Geldrop als Mierlo en een rijk verenigingsleven. Zaken die wat het CDA betreft altijd behouden moeten blijven, omdat dit de bouwstenen zijn van een verbindende samenleving. Zo zijn we blij om te zien dat we ook middelen vrijmaken om noodzakelijke investeringen te doen bij diverse sportclubs. Recent hebben we als CDA nog vragen gesteld over de effecten van het wegvallen van inkomsten bij Mierlose verenigingen voor het ophalen van oud papier. Die samenwerking was juist een mooi voorbeeld van hoe verenigingen en gemeente elkaar kunnen versterken en wij willen nog eens goed kijken naar alternatieven.

Voor wat betreft de zorg (met name Jeugdzorg en de WMO) geldt dat de financiële budgetten onder druk staan. Ondanks én dankzij de financiële grillen van onze rijksoverheid, moeten wij blijven streven naar een beheersbaar financieel model, waarbij we iedere dag kort op de bal spelen. Uit de kwartaalrapportage voor het sociaal domein blijkt dat grote tekorten worden verwacht op de budgetten van met name jeugdzorg. Wij willen graag in gesprek over de doelstellingen van de taskforce sociaal domein, omdat we grote kostenstijgingen in meerjarig perspectief weliswaar een halt hebben toegeroepen maar tegelijkertijd de bezuinigingsdoelstellingen niet lijken te halen. We blijven benadrukken dat we het vertrouwen houden in het team (o.a. ons CMD, de medewerkers van het Plusteam, Senzer en de andere ketenpartners) om het beleid verder door te ontwikkelen, met behoud van hoge kwaliteit. We vinden het als CDA belangrijk om met name in te blijven zetten op preventie, maar als er een beroep wordt gedaan op voorzieningen is de nood hoog en moeten wachtlijsten voorkomen worden.

Thema 3:
Volkshuisvesting (bouwen & wonen)

De afgelopen jaren is er keihard gewerkt door de organisatie om bouwprojecten voor te bereiden en op te leveren. Onze ambitie is groot. Capaciteit is altijd één van de bottlenecks geweest. Wij hebben het college bij de kadernota uitgedaagd om innovatief te zijn en te kijken naar nieuwe tijdelijke woonvormen. In de begroting is flink wat budget gereserveerd voor flexwonen – we zijn blij dat het college hier concrete stappen aan het zetten is. We hebben hier nog wel wat vragen over, maar bewaren die voor de informatieavond die binnenkort is gepland. De begroting die voorligt geeft niet direct een antwoord op de vraag waar we staan in de diverse projecten. We zijn bijgepraat over de centrumimpuls, maar hebben behoefte aan concrete inzichten in aantallen woningen gerealiseerd en doorlooptijden voor aanstaande projecten.

Thema 4: Duurzaamheid en leefbaarheid in wijken en buurten

In de begroting wordt volop ingezet op duurzaamheid en sterke en vitale wijken. Echter, dit zijn bij uitstek thema’s die alleen maar van de grond komen als gemeente en inwoners echt

samen aan de slag gaan. Participatie en communicatie zijn wat ons betreft sleutelwoorden. De afgelopen periode hebben we in de raad dossiers behandeld waar steeds weer de vraag werd gesteld of er voldoende aandacht is besteed aan deze zaken. En de vraag stellen is hem beantwoorden. Het is cruciaal om dit beter op orde te krijgen.

Wij ondersteunen als partij inwonersinitiatieven die de leefbaarheid verbeteren. Bijvoorbeeld mensen die meer verbondenheid in hun wijk willen creëren, nieuwkomers helpen met integreren in de dorpssamenleving, mensen met een beperking en ouderen meer betrekken in de samenleving, een ontmoetingsplek voor jongeren van de grond willen krijgen. Zo uiteenlopend kunnen inwonerinitiatieven zijn. Als CDA zijn we blij dat we blijven inzetten op bijvoorbeeld de gebiedsregisseurs, op wijkontwikkeling en de buurtsportcoaches. We moeten als gemeente dicht bij de inwoners blijven. Sterke en inclusieve wijken zijn de toekomst om gezondheid en welzijn vorm te geven. We zijn blij dat we dit terugzien in de begroting.

Om hier nog een klein uitstapje te maken: ook als lokale politiek is het belangrijk dat we dicht bij onze inwoners blijven. Veel zaken gaan goed in deze raad. Ondanks meningsverschillen nemen we veel besluiten met grote meerderheden. Wij doen daarom een beroep op alle politieke partijen om deze manier van werken vast te houden en daar waar we van mening verschillen niet te escaleren of de verschillen uit te vergroten, maar juist op inhoud de eigen standpunten naar voren te brengen. Dat geldt zowel binnen als buiten de raadszaal. Het wantrouwen richting de overheid groeit en wij hebben daar een rol in. Wat ons betreft werken we vanuit vertrouwen met elkaar, waarbij we uiteraard scherp en kritisch moeten zijn vanuit ieders rol.

Thema 5: Dienstverlening vanuit de gemeente

Bij de behandeling van de Kadernota hebben we opmerkingen gemaakt over signalen van inwoners, ondernemers, verenigingen en andere belanghebbenden die te maken hebben met de bereikbaarheid en betrouwbaarheid van de gemeente. Dat inwoners soms wél horen wat niet mogelijk is, maar niet wat wél mogelijk. Wij hopen en verwachten dat de veranderingen in de organisatie en de aandacht voor de werkcultuur ook extern haar vruchten gaat afwerpen. We zijn in ieder geval blij om te zien dat het ziekteverzuim in de organisatie afneemt. We blijven erop hameren dat we zuinig moeten zijn op onze mensen, dat is ons echte kapitaal. Omdat we zowel een organisatieverandering als een cultuurverandering doorvoeren zien wij hier wel een risico waar aandacht voor moet zijn. Wat we onder dit thema ook willen benoemen is het onderwerp digitale veiligheid. We zien op dit moment geen extra vraag naar middelen om hierin te investeren. Wij vragen ons af of dat terecht is, ook omdat het wel als risico wordt geïdentificeerd.

Conclusie

Voorzitter, wij hebben op dit moment nog geen concrete wijzigingsvoorstellen op de begroting in gedachten. De komende weken zullen we als fractie een nadere verdiepingsslag maken. Zo zijn we bij de behandeling van de kadernota geëindigd met twee concrete wensen. Het eerste onderwerp was het toevoegen van buitensport en -speelvoorzieningen voor jong en oud. Daar zien wij in de begroting op het eerste oog niet veel van terug. Als tweede onderwerp hadden we gerefereerd aan onze lang gekoesterde wens om wat te doen met de voormalige Johannesschool in Mierlo. Gelukkig zijn daar opnieuw kansen ontstaan. De eerste reacties van het college stemmen ons hoopvol maar we zijn benieuwd naar concrete plannen, waarbij onze voorkeur absoluut uitgaat naar het toevoegen van woningen op die locatie. Dit onderwerp raakt de begroting ook niet, maar wilden we niet onbesproken laten.

Een laatste punt wat we ter afronding wilden benoemen is dat enige tijd geleden is gesproken over een mogelijke uitbreiding van de wethouders formatie van 4,6 naar 5 FTE. Inmiddels hebben we hier een financiële doorrekening van ontvangen. Wij zullen een motie voorbereiden waarin we de raad voorstellen om de formatie aan te passen naar 5 fulltime wethouders.

Voorzitter, we kijken uit naar de verdere behandeling van de begroting. Dank voor uw aandacht.

Namens het team van het CDA Geldrop-Mierlo,

Mark van Schaijk
Irene Neele-Janssen
Paul Font Freide
Irene van Hooff
Thijn Coolen
Petra de Ruiter
Annelies Dillen
Joost van ‘t Hof